

Samrådsredogörelse

Detaljplan för fastigheten Dansken 1 och del av fastigheten Grimsta 1:5 i stadsdelen Blackeberg i Stockholm, Dp 2020-00884

Innehåll

Sammanfattning	1
Bakgrund.....	2
Förslagets syfte och huvuddrag.....	2
Hur samrådet bedrivits	2
Inkomna synpunkter och stadsbyggnadskontorets ställningstagande	3
Statliga och regionala myndigheter och förbund	3
Kommunala nämnder, bolag och förvaltningar	8
Övriga remissinstanser	19
Sakägare enligt fastighetsförteckning	20
Övriga, ej sakägare	21
Stadsbyggnadskontorets sammanvägda ställningstagande	24

Sammanfattning

Syftet med detaljplanen är att möjliggöra för förskoleverksamhet. I syftet ingår att anpassa den nya bebyggelsen så att den blir lämplig med hänsyn till områdets kulturmiljö och naturvärden. En mindre del av fastigheten Dansken 1 planläggs som park. Planförslaget sändes ut på samråd 2020-12-15 - 2021-01-25. Under samrådet har 23 yttranden inkommit. Flertalet remissinstanser tillstyrker planförslaget men framför synpunkter i sak, framför allt vad gäller byggnadsvolym och gestaltning, påverkan på träd, friyta, dagvatten, översvämning, ledningar, angöring och parkering samt föroreningar. En sakägare är negativ till förslaget och anser att platsen inte är lämplig. Övriga boenden anser i huvudsak att byggnadsvolymen är för stor för tomten och inte är anpassad till områdets kulturmiljö, samt att möjligheterna att utöka friytan bör studeras vidare.

Inkomna synpunkter föranleder provtagning i mark och grundvatten, justering av byggrätt, komplettering och

förtydliganden avseende dagvatten, översvämning, påverkan på träd, parkering och angöring. En ytterligare utökning av förskolegården kommer att studeras vidare inför granskningsskedet, men kontoret bedömer att möjligheterna att utöka gården ytterligare är begränsade.

Kontorets sammanfattande bedömning är att de inkomna synpunkterna kan hanteras och studeras vidare i det fortsatta arbetet.

Bakgrund

Förslagets syfte och huvuddrag

Syftet med detaljplanen är att möjliggöra för förskoleverksamhet. I syftet ingår att anpassa den nya bebyggelsen så att den blir lämplig med hänsyn till områdets kulturmiljö och naturvärden. En mindre del av fastigheten Dansken 1 planläggs som park.

Planen innebär att befintlig byggrätt och gårdsyta inom fastigheten Dansken 1 utökas. Avsikten är att den idag utspridda förskoleverksamheten vid Blackebergsskolan ska kunna samlas i en och samma byggnad om cirka sex avdelningar inom fastigheten Dansken 1. I planen medges uppförande av ny förskolebyggnad i två våningar med sadeltak samt tillhörande komplementbyggnader för verksamhetens behov. Med planbestämmelser regleras byggnadens gestaltning med hänsyn till områdets kulturmiljö, dagvattenhantering samt skydd av bevarandevärda träd inom planområdet.

Utökningen av fastigheten Dansken 1 sker i huvudsak mot öster för att minimera intrång i Blackeborgsstråkets parkrum. Fastigheten minskas samtidigt mot söder. Ytan som minskas planläggs därför som parkmark.

Hur samrådet bedrivits

Plansamråd för aktuell detaljplan pågick under perioden 2020-12-15 - 2021-01-25. Information om samrådet skickades ut enligt sändlista till remissinstanser och berörda sakägare enligt fastighetsförteckningen. Samrådsförslaget visades i Tekniska Nämndhuset, på Fleminggatan 4 samt på stadsbyggnadskontorets hemsida, www.stockholm.se/detaljplaner. Förslaget visades även i Blackeborgs bibliotek, Blackeborgsplan 5, enligt aktuella öppettider. Annons om samråd publicerades i lokaltidningen Mitt i Bromma den 19 december 2020.

Inkomna synpunkter och stadsbyggnadskontorets ställningstagande

Nedan redovisas en sammanfattning av de synpunkter som inkom under samrådet. Stadsbyggnadskontorets kommentarer och ställningstagande redovisas i kursiv stil.

Statliga och regionala myndigheter och förbund

Länsstyrelsen

Länsstyrelsen bedömer att föreslagen utformning av planen riskerar att en miljö kvalitetsnorm enligt 5 kap. miljöbalken inte följs samt riskerar att bebyggelsen blir olämplig med hänsyn till människors hälsa och säkerhet samt till risken för översvämning.

Om dessa problem kvarstår vid ett antagande kan Länsstyrelsen komma att ta upp planen för prövning enligt 11 kap. 10 § PBL. Planen kan då komma att upphävas enligt 11 kap. 11 § PBL.

Prövningsgrunder enligt 11 kap. 10 § PBL

Länsstyrelsen har, i detta skede, följande synpunkter på de områden som Länsstyrelsen har att bevaka enligt 11 kap. 10 § PBL.

Synpunkterna nedan syftar till att ge kommunen underlag, råd och synpunkter inför nästa skede i planprocessen. Kommunen får på så sätt möjlighet att förtydliga och/eller komplettera planförslaget, så att ett statligt ingripande kan undvikas.

Miljö kvalitetsnormer för vatten

Kommunen bedömer i planhandlingarna att det finns behov av att undersöka en eventuell föroreningspåverkan inom planområdet. Ur dagvattenutredningen framgår det att täta dagvattenlösningar inte krävs då det vid rapportens framtagande inte fanns kännedom om mark- eller grundvattenföroreningar inom eller i nära anslutning till utredningsområdet. Inför granskningen behöver föroreningssituationen på platsen klargöras. Dagvattenhanteringen som föreslås inom planområdet innebär infiltration av dagvatten, vilket kan vara en bra metod så länge det inte förekommer markföroreningar på platsen.

Planbeskrivningen behöver därför redogöra för om och hur dagvattenhanteringen behöver förhålla sig till eventuella markföroreningar. Planbeskrivningen behöver även redogöra för vilken vattenförekomst, dess status och miljö kvalitetsnormer, som i framtiden kommer att motta det dagvatten som går till Bromma reningsverk genom kombinerad ledning.

Hälsa och säkerhet

Förorenad mark

Inför granskningen bedömer Länsstyrelsen i likhet med kommunen att det finns behov av att undersöka en eventuell föroreningspåverkan från den tidigare kemtvätten belägen nordöst om planområdet, samt om PCB-haltiga fogar från tidigare byggnader gett upphov till förorening i mark som kan utgöra en risk för människors hälsa. Därtill finns det, som kommunen också skriver, behov av att undersöka förekomst av eventuell förorening i fyllnadsmassor inom planområdet. Om förorening påvisas behöver kommunen även genomföra riskbedömningar och om åtgärdsbehov föreligger behöver kommunen beskriva hur föroreningar ska hanteras så att markens lämplighet för sitt ändamål kan säkerställas. Eventuella utredningar och åtgärder ska ske i samråd med tillsynsmyndigheten.

Klorerade alifater har ett komplicerat spridningsmönster i mark, grundvatten och berg. Ämnena är flyktiga och cancerogena och kan vara skadliga för människors hälsa om de tar sig in i byggnader. Efterbehandlingsåtgärder kan ta lång tid, ibland flera år. Det är därför av stor vikt att dessa undersökningar görs i ett tidigare skede, så att åtgärder kan utredas och genomföras före och/eller under detaljplaneprocessen för att säkerställa markens lämplighet för sitt ändamål.

Översvämningsrisk

Länsstyrelsen anser att kommunen inför granskning behöver göra en bedömning av befintliga översvämningsrisker till följd av skyfall samt redovisa underlag från en skyfallskartering i planhandlingarna (till exempel Stockholm Stads egen skyfallskartering) som grund för bedömningen. Höjdsättning vid norra sidan av förskolebyggnaden bedöms vara väsentlig för att undvika översvämningsrisker enligt planbeskrivningen. Höjdsättningen behöver därför redovisas i plankartan. Om muren mellan gc-vägen och norra delen av skolbyggnaden är viktigt för att undvika översvämningsrisker på skolbyggnaden behöver även muren redovisas i plankartan.

Rådgivande synpunkter

Barnperspektivet

Det nya planförslaget medför en friyta på cirka 1500 kvadratmeter fördelat på cirka 108 förskolebarn, vilket innebär ca 14 kvm/barn. Detta är betydligt lägre än den rekommendation om 40 kvm friyta per barn som anges i Boverkets vägledning "Gör plats för barn och unga". Sydöst om planområdet ligger Blackebergsstråkets parkrum som utgör ett viktigt grönstråk för rekreation. Stråket

sammankopplar Blackeberg och Södra Ängby och utgörs bland annat av gläntor och björkdungar. Förskolegården ligger i direkt anslutning till detta område, vilket är positivt då det kan finnas möjlighet att använda parken under dagarna. Men Länsstyrelsen anser att tillgång till en park i närområdet inte kan kompensera för en mindre förskolegård och kommunen bör därför utveckla sitt resonemang i detta avseende.

Övriga synpunkter

Vattenskydd

Det är positivt att planbeskrivningen innehåller information om Östra Mälarens vattenskyddsområde och att särskilda bestämmelser gäller, dock behöver plankartan kompletteras med en upplysning med denna information. Det är även önskvärt om plankartan pekar ut de områden där underjordiska makadammagasin ska anläggas.

Undersökning

Länsstyrelsen delar kommunens bedömning att detaljplanens genomförande inte kan förväntas medföra betydande miljöpåverkan.

Länsstyrelsen vill uppmärksamma kommunen på att lagstiftningen om miljöbedömningar har ändrats från och med den 1 april 2020. Kommunen behöver i planhandlingarna förtydliga så att det framgår när detaljplanen påbörjades. Om kommunen påbörjade planarbetet efter den 1 april 2020 gäller följande. Enligt 5 kap 11 § a PBL ska kommunen inom ramen för samrådet undersöka om genomförandet av detaljplanen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Efter undersökningen ska kommunen avgöra frågan i ett särskilt beslut på det sätt och med det innehåll som anges i 6 kap. 7 § 1 st. och 2 st. miljöbalken (MB). Det särskilda beslutet ska alltså fattas före det formella samrådets sista dag.

Vattenfall

Ingen erinran.

Storstockholms Brandförsvär

Möjlighet till räddningsinsatser

Framkomlighet, tillgänglighet och tillgång till brandvatten vid händelse av en räddningsinsats måste beaktas i det fortsatta planarbetet och i projekteringen.

Framkomlighet/Tillgänglighet

I samband med släckinsats måste framkomlighet till byggnader för SSBF:s räddningsfordon beaktas. Enligt Boverkets byggregler bör avståndet mellan körbar väg och byggnadens angreppspunkt för

räddningsinsats inte överstiga 50 meter. Med angreppspunkt för räddningsinsats menas entréer/tillträdesvägar till byggnadens olika delar. Detta är i grunden en projekteringsfråga, men den bör möjliggöras i plan.

För att SSBF:s fordon ska kunna framföras krävs normalt BK2-väg. Ibland behöver så kallade räddningsvägar upprättas för att räddningstjänstens fordon ska kunna nå fram till byggnader. I SSBF:s vägledningsdokument VL2014-092 beskrivs de förutsättningar som krävs för en räddningsväg.

Åtkomlighet

Storstockholms brandförsvaret rekommenderar att skolgården samt byggnadens fasad och tak planeras på ett sådant sätt att de är åtkomliga för våra höjdfordon. Höjdfordon används ofta i denna typ av byggnader vid bränder för att underlätta släckningsarbetet.

Brandvatten

Vid planering av ny bebyggelse behöver hänsyn tas till tillgång av brandvatten. Utifrån SSBF:s underlag ser det ut som att brandpostsystemet i området delvis är glest. SSBF anser följaktligen att behovet av nya brandposter i området bör ses över i samråd med förvaltaren av brandpostnätet.

För ett konventionellt brandpostsystem rekommenderar SSBF ett avstånd om 75 meter från brandpost till uppställningsplats för räddningsfordon, dvs. 150 meter mellan två brandposter. Mer information om SSBF:s syn gällande brandvatten finns i vägledningsdokument VL2014-123.

Övrigt

Enligt underlaget PM Dagvatten sker avrinning till/via Björnsonsgatan vilket kan påverka framkomligheten på vägen för räddningsfordon vid höga vattenflöden. SSBF rekommenderar fortsatt samverkan kring frågorna om det finns osäkerhet i hur yttrandet ska beaktas i resterande del av planprocessen.

Trafikförvaltningen

Ingen erinran.

Trafikverket

Ingen erinran.

Naturvårdsverket

Avstår från att yttra sig.

Luftfartsverket

Ingen erinran.

Swedavia
Ingen erinran.

Stadsbyggnadskontorets ställningstagande

Miljö kvalitetsnormer för vatten

Stadsbyggnadskontoret anser liksom länsstyrelsen att föreslagna dagvattenlösningar behöver väljas med hänsyn till den aktuella föroreningsituationen. Föreslagna dagvattenlösningars lämplighet kommer att studeras i förhållande till provtagningsresultat för mark och grundvatten.

Planbeskrivningen kommer att förtydligas angående recipient som i framtiden kommer att ta emot dagvatten genom kombinerad ledning samt dess status och miljö kvalitetsnormer.

Föroreningar

Stadsbyggnadskontoret kommer att provta planområdet inför granskning med avseende på föroreningar i mark och grundvatten enligt synpunkter från länsstyrelsen och miljöförvaltningen. Provtagningsresultatet ska synkroniseras med dagvattenutredningen.

Översvämning

Stadsbyggnadskontoret kommer inför granskning att redovisa underlag från stadens skyfallskartering i planhandlingarna efter synpunkt från länsstyrelsen. Kontoret kommer vidare att höjdsätta marken på plankartan i det riskutsatta området samt utreda stödmurens funktion och betydelse vid skyfall. Om murens höjd relativt anslutande mark fyller en väsentlig funktion, är avsikten att detta ska regleras på plankartan.

Friyta

Se kontorets bemötande under rubriken Friyta s.15-16.

Vattenskydd

Plankartan kommer inför granskning att kompletteras med information om Östra Mälarens vattenskyddsområde enligt synpunkt från länsstyrelsen.

Undersökning om betydande miljöpåverkan

Stadsbyggnadsnämnden beslutade den 23 april 2020 att planarbete skulle påbörjas, vilket innebär att planen omfattas av bestämmelser enligt 6 kap 7 § MB från och med 1 april 2020. Planbeskrivningen kommer inför granskning att kompletteras med information om när planarbete påbörjades.

Beträffande det särskilda beslutet om undersökning av betydande miljöpåverkan enligt 6 kap 7 § MB före det formella samrådets sista dag, så anser kontoret att det särskilda beslutet fattades i samband med att stadsbyggnadsnämnden beslutade om att planarbete skulle påbörjas genom godkännande av kontorets startpromemoria. I startpromemorian gör stadsbyggnadskontoret bedömningen att ett genomförande av detaljplanen inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan.

Stadsbyggnadskontoret anser sig ha uppfyllt kraven enligt 6 kap 7 § MB.

Brand och utrymning

Stadsbyggnadskontoret kan konstatera att avstånd mellan körbar väg och byggnadens angreppspunkt inte överstiger 50 meter. Bedömningen är att planförslaget möjliggör för god åtkomst, framkomlighet och tillgänglighet vid räddningsinsats.

Kontoret noterar synpunkt om brandvattenpostnätet.

Kommunala nämnder, bolag och förvaltningar

Lantmäterimyndigheten

Angöring är enligt planförslaget tänkt att ske via en ny förlängd vändzon i Vinjegatan. I planbeskrivningen, sidan 19, kan läsas att vändzonens förlängning är en förutsättning för att kunna tillskapa en god angöring till planområdet. Planläggning av förlängning av vändzonen sker i annat planärende, dnr 2016-17741, som ännu inte vunnit laga kraft. Lantmäterimyndigheten ställer sig frågande till varför den planläggningen sker i annat planärende. Om den andra planen av någon anledning inte vinner laga kraft, kommer Dansken 1 att bli en lämplig fungerande fastighet utan den tänkta vändzonen?

I planbeskrivningen, sidan 27, kan läsas att det inom planområdet finns ett avtalsservitut för servisledningar för vatten och avlopp till förmån för Norrmannen 9, akt 0180IM-07/22831.1. Det vore bra om det i texten framgår närmare var inom Dansken 1 ledningen är lokaliserad.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden (MHN)

I det miljö- och hälsounderlag som miljöförvaltningen tagit fram inför planarbetet så lyfte förvaltningen naturvärden, dagvatten, översvämningsrisker samt markföroreningar som de viktigaste miljö- och hälsofrågorna att utreda i planarbetet. MHN anser att

dagvatten samt översvämningsrisker har utretts tillfredställande, men att det i planbeskrivningen tydligare bör framgå att stadens åtgärdsnivå för dagvatten uppfylls.

Avseende naturvärden samt markföroreningar så anser MHN att det saknas utredningar samt förtydliganden, vilka beskrivs nedan, som bör tas fram inför granskningen av planen. MHN anser dessutom att förskolegårdens yta samt antalet cykelparkeringsplatser bör studeras vidare i det fortsatta planarbetet.

Markföroreningar

Enligt PM markmiljö rekommenderas markprovtagning av PCB då byggnaden på platsen byggdes under en tid då det var vanligt med PCB exempelvis som fogmassa i fönster. Det rekommenderas även markprovtagning av metaller, alifatiska och aromatiska kolväten, BTEX och PAH. Utöver detta så rekommenderas även att det sker provtagning av grundvattnet för att utesluta föroreningar av klorerade alifatiska kolväten som skulle kunna spridits vid eventuella spill eller läckage från kemptvätt i Blackebergs centrum. MHN är också av uppfattningen att dessa ämnen ska provtas inom planområdet och detta bör ske innan granskning, för att säkerställa att planerad markanvändning är lämplig.

Natur

Ett genomförande av detaljplanen medför fällning av ett fåtal träd inom och i anslutning till planområdet. Avsikten är dock enligt planhandlingarna att majoriteten av de träd som finns inom planområdet ska bevaras då de utgör kvalitativa inslag i förskolemiljön samt bidrar till att bevara upplevelsen av parkrummet även inom förskolegården. MHN är positiv till denna avsikt, men anser att det av planhandlingarna är svårt att utläsa hur många träd och av vilken art som kommer att behöva fällas vid exploateringen. Detta måste tydligare framgå vid granskningen. Det ska även framgå vilken kompensation som planeras för att dessa träd försvinner. Lämplig kompensation skulle exempelvis kunna vara plantering av nya träd samt att placera ut fällda träd som död ved i närområdet.

Förskolegård

Exploateringen inom planområdet medför en friyta om cirka 1500 kvadratmeter fördelat på cirka 108 förskolebarn, vilket innebär ca 14 kvm/barn. Detta ligger betydligt lägre än den rekommendation om 40 kvm friyta per barn som anges i Boverkets vägledning ”Gör plats för barn och unga”. Förskolegården ligger i direkt anslutning till Blackebergsstråkets parkrum, vilket är positivt då det även finns

möjlighet att använda parken i den dagliga verksamheten. MHN är medveten om att möjligheten att utöka förskolegårdens yta delvis är begränsad på grund av Blackebergsstråkets naturvärden. Det bör dock enligt MHN i planhandlingarna tydligare framgå om verksamhetens möjlighet att nyttja angränsande parkmark är tillräcklig kompensation för en mindre förskolegård. Kontakt med stadsdelens parkförvaltning bör ske inför detta ställningstagande för att säkerställa att parken klarar av ökat slitage samt ökat nyttjande.

Övrigt

Till förskolan planeras det tio cykelparkeringsplatser direkt utanför förskolebyggnadens norra långsida. Staden saknar cykelparkeringsplatser för förskolor. För att möjliggöra att föräldrar och barn cyklar tillsammans till förskolan så finns det behov av cykelparkeringsplatser där barnens och föräldrarnas cyklar kan parkeras. Dessa ska även kunna utnyttjas av personalen på förskolan. Tio platser för en stor förskola är enligt MHN ett lågt antal och bör utökas.

Trafikkontoret

Kontoret ser positivt på planförslaget och anser att det ligger i linje med gällande översiktsplan.

Gator och trafik

Bil

I planbeskrivningen är det genomgående skrivet "Vändzon" men korrekt benämning är "Vändplats". Det bör ändras genomgående i handlingarna.

Cykel

P-tal för cykel beräknas i förhållande till verksamhet. Planförslaget anger att tio cykelparkeringsplatser skall anläggas. Kontoret önskar att förslaget redogör för hur denna siffra tagits fram och att den går i linje med stadens riktlinjer för cykelparkering.

Angöring och parkering

I planbeskrivningen står att "Fordonsleverans samt hämtning/lämning av barn med bil sker vid vändzonen strax nordväst om planområdet". Det är olämpligt för hämtning och lämning att ske i vändplatsen eftersom vändplatsen ska vara fri att just vända på. Detta bör alltså ske innan eller efter vändplatsen men det är för otydligt att urskilja på situationsplanen hur det förhåller sig. Lösningen bör tydliggöras.

Parkeringsplats för rörelsehindrad skall i första hand anläggas på fastighetsmark. I planbeskrivningen anges att parkeringsplatsen för rörelsehindrad skall vara i vändplatsen men på situationsplanen bredvid vändplatsen. Lösningen bör tydliggöras. Om RH-parkering

planeras bredvid vändplats bör det förtydligas om denna yta avses vara kvartersmark eller gatumark.

Tillgänglighet

Avstånd till angöring uppges till 22 m från tillgänglig entré.

Kontoret vill påpeka att det överskrider stadens egna mål om max 10 m till tillgänglig entré.

Avfall (trafikfunktionen)

Placering av soprum innebär ett avstånd om 23 m från angöring.

Detta överstiger SVOAs riktlinjer för god avfallshantering där man anger högst 10 m med hänsyn till arbetsmiljön. Planerad lösning bör anpassas och stämmas av med SVOA.

Stockholm Vatten och Avfall

Vatten

VA-anslutning

Fastigheten har servis för vatten, spillvatten samt dagvatten, befintliga serviser antas användas. En ny servisanmälan behöver lämnas in på grund av förändrade flöden. Förbindelsepunkter behöver justeras efter ny fastighetsgräns.

Spillvatten

Avledning av spillvatten med självfall tillåts ej för våningsplan belägna under omgivande marknivå. Därför kommer våningar under marknivå att behöva pumpa spillvatten till högre anslutningsnivå inom fastigheten. Sådan intern pumpstation bekostas ej av Stockholm Vatten och Avfall.

Vattenförsörjning

Lägsta vattentryck i förbindelsepunkt motsvarar nivån +50m vilket vid normalt anordnande av installationen kan innebära att intern tryckstegring erfordras för tappställen över nivån +30m. Sådan tryckstegring bekostas ej av Stockholm Vatten och Avfall.

Dagvatten

Hanteringen av dagvatten skall följa Stockholms stads dagvattenstrategi "Stockholms väg till en hållbar dagvattenhantering". Det är viktigt att markhöjder och grönytor planeras så att dagvatten kan tas om hand (fördröjning och rening) inom fastigheten. Därefter kan avledning ske till kommunalt ledningsnät.

Dagvattenhanteringen ska kombineras med en genomtänkt höjdsättning som möjliggör att avrinning vid extrema regntillfällen sker på markytan utan att skada bebyggelse eller viktig infrastruktur.

Dagvattenutredning

SVOA vill påtala att det är viktigt att föreslagna dagvattenåtgärder efterföljs och att drift och underhållsinstruktioner tas fram för dagvattenanläggningar som byggs.

Området är beläget inom delavrinningsområdet för ytvattenförekomsten Mälaren-Fiskarfjärden. Detta behöver beaktas i det fortsatta arbetet med detaljplanen så att inte Östra Mälarens vattenskyddsområde får en negativ påverkan gällande vattenkvalitet.

Synpunkter på plankarta

SVOA har en spillvattenledning längs rött streck i direkt anslutning till planområdets norra del. Ett avstånd på minst 2 meter behöver säkerställas från spillvattenledning till planerad kvartersmark. Är det inte möjligt så behövs ett U-område.

Avfall

Stockholm Vatten och Avfall ser att det planeras för ett avstånd mellan miljörummets dörr och lastplatsen på ca 23 meter. Detta överstiger de rekommenderade 10 meter och Stockholm Vatten och Avfall rekommenderar därmed att detta ses över under vidare utredning. Avstånd mellan hämtfordon och avfallsutrymme vara så kort som möjligt. Högst 10 meter rekommenderas för god arbetsmiljö. Dragvägen till hämtstället ska även vara plan, hårdgjord och jämn samt hållas fri från hinder.

Stockholm Vatten och Avfall ser positivt på att det planeras för ett miljörum och rekommenderar utsortering av förpackningar och tidningar då detta bidrar till att uppnå målen i stadens avfallsplan och miljöprogram.

Vid vidare utredning under planarbetet är det viktigt att säkerställa att de hämtfordon som används för valda insamlingssystem kan framföras inom området och angöras vid hämtplatsen. Vid angöring med hämtfordon ska tillfartsväg och eventuell vändplan ges tillräckligt med utrymme för tunga fordon enligt BK II. Angöringsplats ska vara anordnad så att hämtfordon inte blockerar övrig trafik samt utformad så att hämtpersonalen kan stiga ur på ett säkert sätt. T.ex. kan en lastzon upprättas för att säkerställa att övrig trafik kan framföras även under hämtning. Angöring och behov av lastplats/p-förbud ska hanteras i tidigt skede.

Stockholm Vatten och Avfall vill uppmärksamma om att följa stadens riktlinjer i ”Projektera och bygg för god avfallshantering”.

Skönhetsrådet

Skönhetsrådet är positivt till att de tillfälliga skollokaler som idag står på platsen ersätts av en permanent förskola. Men trots att förskolegården utökas genom att parkmark överförs till gårdsyta blir friytan per barn endast 14 kvm vilket riskerar att skapa ett stort slitage på förskoletomten och de omkringliggande parkerna. Ambitionen att anpassa den nya bebyggelsen så att den blir ”lämplig med hänsyn till områdets kulturmiljö och naturvärden” är lovvärd men försvåras enligt rådet av vald konceptskola. Förskolans betydande bredd och valet av skivmaterial som fasadmateriäl gör att anpassningen haltar väsentligt. Frågan om varför tillkommande förskolor i Blackeberg ska efterlikna stadsdelens bostadshus lyftes av Skönhetsrådet även gällande den planerade förskolan i kv Hälsingen. Mer lämpligt vore enligt rådets mening att hämta inspiration från stadsdelens skolbyggnader, till exempel genom att använda tegel som fasadbeklädnad. Även träfasader skulle passa då förskolan ansluter till en park. Rådet har informerats om att sex avdelningar utgör minsta antalet avdelningar för SISAB:s nya förskolor. Om avsteg från detta inte är möjligt föreslår rådet att en specialritad förskola med slankare uttryck anpassat till platsen utarbetas.

SISAB

Friyta

Enligt Boverkets rekommendationer ska det vara 40 kvm friyta per barn i förskolan och ett minimum om totalt 3000 kvm, oavsett antal barn. Parkrummet som ansluter till förskolans gård tillgodoser visst behov, men uppfyller inte rekommendationerna. Den 1 januari 2020 blev barnkonventionen lag.

Artikel 2, barnkonventionen, behandlar att ”alla barn har samma rättigheter...” oavsett var i landet ett barn växer upp finns rekommendationen enligt Boverket.

Artikel 3, barnkonventionen, behandlar att ”vid alla beslut som rör barn ska i första hand beaktas vad som bedöms vara barnets bästa”. När två, eller flera, intressen ställs mot varandra ska alltså barnens bästa beaktas i första hand. I denna plan har parkrummet och dess användningsområden istället prioriterats före barnens behov. Även då förskolans gård är disponibel för allmänheten utanför verksamhetstiden. Naturmiljövärdet i att skydda träd och gläntor är förenligt med förskolans gård och bestämmelser kring detta går att markera på plankartan.

Artikel 31, barnkonventionen, behandlar barnens ”rätt till vila och fritid, lek och rekreation”. För att denna artikel ska uppfyllas

behöver förskolans gård ha tillräcklig friyta för att kunna utformas med olika zoner som uppmuntrar till lek och rörelse, pedagogisk verksamhet och möjlighet till rekreation. En för liten friyta begränsar möjligheterna att tillskapa en gård som uppfyller de kvalitéer som barn har rätt till enligt artikel 31. Utöver det innebär detta ett högre slitage på marken och begränsningar i att kunna använda naturliga material vid utformning av gården, vilket i sin tur ger negativa konsekvenser för både barn och miljö. En större gård kan tillåta bevaring av naturmarken som en del i parken, men som också bidra till att fler naturmaterial kan användas på gården och miljövärden bevaras.

Danskens tomt är 14 kvm per barn (6 avdelningar och 108 barn) och har en totalyta om 1500 kvm. Dessa siffror framgår inte av samrådshandlingarna.

Byggrätt

En byggrätt ska vara flexibel och gångbar över tid, planen avser en förskola om ca 6 avdelningar. Då byggrätten i samrådshandlingarna har utformats efter SISABs konceptförskola medför det inga/eller väldigt få ändringar av byggnaden. Dock är inte förskolan detaljprojekterad för den unika platsen, vilket under planarbetet påpekats flertalet gånger av SISAB. Planen tillåter i dagsläget inte en mindre förskjutning eller vridning av byggnaden, vilket kan visa sig nödvändig för genomförande vid kommande detaljprojektering.

Det sker årligen uppdateringar av bland annat AFS:ar, BBR-krav och förändringar i miljöbyggnad. Detta påverkar utformningen av en förskola. För att kunna hantera kommande aspekterna behöver byggrätten vara flexibel i anseendet. Som byggrätten är utformad i den föreslagna planen är den anpassad efter en ögonblicksbild av en Konceptbyggnad och därmed inte flexibel och gångbar över tid. Inte ens den närmaste tiden.

För att hantera ovan skulle byggrätten kunna utökas och förläggas med t.ex. ett andelstal för byggnation.

Kulturförvaltningen

Stadsutvecklingsenhetens samlade bedömning är att föreslagen detaljplan kan tillstyrkas. Planförslaget bidrar till att reducera påverkan på kulturmiljön då placering och gestaltning tar hänsyn till parkstråket och bebyggelsen i kvarteret Närkingen.

Historik och nuläge

Blackeberg utmärker sig som en välbevarad och tidstypisk tunnelbaneförstad från 1950-talet. Bebyggelsen är inordnad i naturen, med sammanhängande gröna stråk av dalgångar och

parker. Bostadsbebyggelsen karaktäriseras av 3-4-vånings lamellhus med halvt öppna innergårdar och punkthus i områdets yttre kant. Aktuellt planområdet ligger i direkt anslutning till Blackebergsstråket, en 9,5 ha stor stadsdelspark. Den är anlagd i en dalgång i enlighet med Stockholmsstilens ideal som en ursparad bit förädlad naturmark.

En barnstuga ritad av Nils Sterner låg tidigare inom planområdet. Den var orienterad i väst-östlig riktning och sannolikt uppförd på 1960-talet. Den revs 2017 pga. asbestproblem. Barnstugan ersattes av nuvarande tillfälliga paviljong orienterad i nord-sydlig riktning.

Kulturhistoriska värden

Fastigheten ingår i en kulturhistoriskt värdefull miljö utpekad i Stockholms översiktsplan, där särskild uppmärksamhet bör ägnas åt kulturhistoriska värden.

De grönstråk som enligt modernismens planeringsideal avsiktligt lämnats obebyggda var tänkta att fungera som stadsdelarnas gemensamma vardagsrum. De är välskötta gröna kvarternära samband som inte är tillrättalagda men ändå omhändertagna. En bit förädlad natur i avsikt att lyfta fram landskapet och tillföra rekreativa värden i bostadsområdena. Blackebergsstråkets gröna mellanrum, bebyggelsen med förgårdsmark med träd, gräsmattor och planteringar är av stor betydelse för områdets kulturhistoriska värde.

Synpunkter på förslaget

Stadsutvecklingsenheten gör bedömningen att placeringen av den nya förskolan är fördelaktig med avseende på parkstråket då det lämnar ett större avstånd till gångstråket och visuellt medger öppnare vyer inifrån stråket än om skolan placerats i samma riktning som nuvarande paviljong. Parkrummet kan alltså upplevas som ett kontinuerligt parkrum. Förskolan följer också placeringen av bebyggelsen i kvarteret Närkingen och samspelar gestaltningsmässigt med 1950-tals bebyggelsen vilket bidrar till att hålla samman kulturmiljön. Det är positivt att träd ges ett skydd i detaljplanen.

Stadsutvecklingsenhetens samlade bedömning är att föreslagen detaljplan kan tillstyrkas.

Utbildningsförvaltningen

Utbildningsförvaltningen ställer sig positiv till att detaljplanen tar med barnperspektivet och utgår ifrån trafikkontorets ”Plan för säkra och trygga skolvägar”.

Stadsbyggnadskontorets ställningstagande**Friyta**

Stadsbyggnadskontoret är medvetet om att den i samrådshandlingen redovisade friytan är mindre än hälften av Boverkets rekommenderade storlek om 40 kvadratmeter per barn, eller minst 3000 kvadratmeter. Kontorets principiella hållning är att en större förskolegård är eftersträvansvärt för barnens utveckling och välbefinnande. Samtidigt åligger det kontoret att väga detta intresse mot det allmänna intresset att bevara Blackebergsstråkets karaktär och rekreativa värden som stadsdelspark, samt tillgodose det allmänna intresset och behovet av fler skol- och förskoleplatser i Blackeberg.

Planarbetet för Dansken 1 har föregåtts av ett omfattande utrednings- och analysarbete mellan exploateringskontoret och SISAB där en lämplig utökning av förskolans gårdsyta har studerats och överenskommit. Resultatet framgår i en fördjupad analys (Nyréns, 2018) där utökning av förskolegården analyseras utifrån Blackebergsstråkets identifierade värden. Stadsbyggnadskontoret vill tydliggöra att detta förarbete ligger till grund för planarbetets inriktning gällande förskolegårdens storlek och därmed ianspråktagandet av delar av Blackebergsstråket. I förarbetet har avvägningar gjorts mellan bevarandet av Blackebergsstråkets värden som stadsdelspark och utökningen av förskolegården.

Som ett resultat av inkomna samrådsyttranden kommer stadsbyggnadskontoret inför granskning att studera möjligheterna att utöka förskolegården ytterligare, med syfte att tillskapa en ändamålsenlig förskoleverksamhet samtidigt som Blackebergsstråkets värden kan värnas. Kontoret anser sammantaget att möjligheterna att ytterligare ianspråkta parkmark är begränsade.

Kulturmiljö

Stadsbyggnadskontoret är medvetet om att konceptförskolans volym avviker från intilliggande smالhusbebyggelse avseende bredd och fasadmateriäl, men bedömer sammantaget att det inte motiverar en specialritad förskola i syfte att åstadkomma en slankare volym. Avsteg från konceptbyggnaden kan bidra till att stärka anpassningen till platsen, men bedöms inte vara avgörande för om platsen är lämplig för det avsedda ändamålet. Kontoret anser att den presenterade konceptförskolan kan accepteras på platsen.

Möjligheten att utföra fasaden i puts eller trä har studerats under planarbetet. Planförslagets konceptförskola medför begränsningar i valet av fasadmateriäl. Trä eller puts kan ur stadsbyggnadssynpunkt medges, men bedöms inte vara av sådan

vikt att det är relevant att reglera med planbestämmelse. Kontoret bedömer sammantaget att fasadens kulör i en jordnära färgskala kombinerat med markerad fönsteromfattning är relevant att reglera i detaljplanen för den tillkommande byggnadens anpassning till omgivningen. Bedömningen är att gestaltningens anpassning till omgivningen är acceptabel.

Gällande synpunkt från skönhetsrådet om att förskolan bör efterlikna Blackebergsskolans uttryck så är det kontorets bedömning att det finns ett tydligare rumsligt sammanhang mellan förskolebyggnaden och bostadsbebyggelsen längs gång- och cykelbanan norr om planområdet. Kontoret ser därför anledning att förskolan i den mån det är möjligt, anpassas till platsen utifrån bostadsbebyggelsens karaktär. Stadsbyggnadskontorets bedömning är att en gestaltungsmissig anpassning till bostadshusen kan motiveras.

Dagvatten/VA

Det är stadsbyggnadskontorets bedömning att dagvattenhanteringen i föreliggande förslag till detaljplan följer stadens dagvattenstrategi. Kontoret kommer inför granskning att tydliggöra i planbeskrivningen att stadens åtgärdsnivå för dagvatten uppfylls.

Beträffande synpunkt om SVOAs spillvattenledning norr om planområdet så kommer plangränsen att flyttas längre söderut (in till planerad stödmur) inför granskning. Det innebär att gränsen för kvartersmark kommer att vara cirka två meter från befintlig spillvattenledning. Bedömningen är således att inget u-område erfordras.

Den planerade stödmuren mot gång- och cykelbanan i norr utförs med L-stödskonstruktion, vars bottenplatta kommer att placeras inom allmän platsmark efter att plangränsen justeras enligt ovan, se sektion C-C i planbeskrivningen. Undermarksstrukturen inom allmän plats kommer att möjliggöras genom avtal mellan SISAB och trafikkontoret.

Synpunkter från SVOA om VA-anslutning, spillvatten, vattenförsörjning och dagvatten i genomförandeskedet vidarebefordras till byggaktör.

Träd och grönskompensation

Stadsbyggnadskontoret kommer inför granskning att tydliggöra vilka träd som kommer att fällas vid ett genomförande av detaljplanen samt vilka arter som omfattas.

Kontoret meddelar att grönkompensation inte är aktuellt till följd av ianspråktagen parkyta och nedtagning av träd.

Angöring och parkering

Stadsbyggnadskontoret utgår ifrån stadens cykelparkeringstal om 0,2 platser per anställd enligt stadens riktlinjer för arbetsplatser. Bedömt personalantal inom förskolan är 25 anställda, vilket innebär att fem platser behöver tillskapas. I planförslaget planeras för minst tio cykelparkeringsplatser, beroende på tillgängligt utrymme norr om förskolebyggnadens långsida.

Stadsbyggnadskontoret är medvetet om att projektet inte kan tillmötesgå tio meter avstånd mellan miljörum och lastplats respektive avstånd mellan tillgänglig parkering och tillgänglig entré. Detta på grund av att den planerade vändplatsen inte är lämplig att förlägga närmare fastigheten då den hamnar i konflikt med vältrafikerade gång- och cykelbanor. Det bedöms olämpligt att fordonstrafik ska korsa dessa gång- och cykelbanor för angöring till fastigheten.

Beträffande synpunkt från trafikkontoret om läget för tillgänglig parkeringsplats så är avsikten att denna ska anläggas bredvid vändplatsen inom allmän platsmark. Parkeringsplatsen påverkar således inte möjligheten för fordon att vända i vändplatsen. Planbeskrivningen kommer att justeras så att den överensstämmer med situationsplanen samt kompletteras med information om att tillgänglig parkering anläggs på allmän platsmark.

Den planerade vändplatsen kommer att hamna närmare fastigheten Dansken 1, men hanteras i angränsande detaljplaneförslag för Vinjegatan, dnr 2016-17741. Projektets behov vad avser angöring och parkering har kommunicerats till det avgränsande detaljplaneprojektet och dess kommande detaljprojektering.

Beträffande lantmäteriets synpunkt om angöring så är stadsbyggnadskontoret medvetet om att planärende för Vinjegatan dnr 2016-17741 ännu inte har fått laga kraft. Kontoret bevakar planärendet och kommer att studera alternativa lösningar i det fall detaljplanen för Dansken 1 väntas gå upp för antagande innan intilliggande planärende fått laga kraft.

Cirka 20 meter från fastigheten Dansken 1 finns en befintlig parkerings- och angöringsyta dit fordonstrafik kan framföras inom gatumark enligt gällande detaljplan.

Planbeskrivningen justeras beträffande benämning "vändplats".

Stockholm Vatten och Avfalls riktlinjer vidarebefordras till byggaktören.

Byggrätt

Stadsbyggnadskontoret ser positivt på att detaljplaner är flexibla och gångbara över tid i den mån det kan anses lämpligt. Kontoret vill tydliggöra att detaljplanens flexibilitet och gångbarhet över tid behöver bestämmas utifrån platsens specifika förutsättningar. Möjligheten för kontoret att ta fram flexibla detaljplaner kan därför variera kraftigt mellan olika projekt.

Föreliggande förslag till detaljplan syftar bland annat till att anpassa tillkommande bebyggelse så att den blir lämplig med hänsyn till områdets kulturmiljövärden. Kontoret anser att den nya bebyggelsens placering och längdriktning inom planområdet är av stor betydelse för att uppnå detta syfte så att platsen blir lämplig för det avsedda ändamålet. En utökning av byggrätten mot söder innebär även att förskolebarnens redan begränsade friyta minskar ytterligare. En utökning av byggrätten mot söder innebär vidare att förutsättningarna för angöring försämrar – en angöringssituation som redan i liggande planförslag överskrider stadens rekommenderade avstånd.

Stadsbyggnadskontoret vill tydliggöra att den i samrådshandlingen redovisade byggrätten har sedvanliga marginaler i förhållande till bebyggelseförslaget. Kontoret kommer i dialog med SISAB att studera storleken på detaljplanens byggrätt så att detaljplanen bedöms vara genomförbar, samtidigt som kontoret kan bedöma att platsen blir lämplig för den avsedda bebyggelsen.

Övriga remissinstanser

Samfundet S:t Erik

Samfundet S:t Erik ställer sig positivt till att den provisoriska skolpaviljongen rivs och ersätts av en ny byggnad, och att denna placeras i samma öst-västliga längdriktning som den ursprungliga förskolebyggnaden och angränsande lamellhus.

Samfundet ser positivt på förslagets ambition att gestaltningsmässigt förhålla sig till omgivande lamellhusbebyggelse men konstaterar samtidigt att fasadbeklädnadens skivmaterial saknar referenser såväl i området som stadsdelen. Förebilder bör lämpligtvis istället sökas i den angränsande bostadsbebyggelsens putsade fasader eller ännu hellre i skolornas tegelfasader.

Volymmässigt är den föreslagna byggnaden betydligt större än sin föregångare, vilket är betingat av SISAB:s konceptförskolas fasta planlösningar där sex avdelningar är den minsta. I detta specifika fall och inte minst med tanke på den snålt tilltagna utomhusytan, krävs dock ett avsteg från konceptförskolans förutgivna ramar, där byggnadens volym bearbetas till att få en betydligt slankare gestaltning.

Trots utökning av förskolegården tillgängliggörs en friyta om endast cirka 14 kvm per barn. Detta är i huvudsak att betrakta som en kvalitetsbrist då lagstiftningen i nuläget saknar formellt antagna normer eller riktlinjer för friytornas storlek. En generell rekommendation brukar dock röra sig inom spannet 20-40 kvm per barn, vilket vore en önskvärd strategi i planeringen av förskolor men som mycket sällan tillämpas. I detta exempel kompenseras emellertid den begränsade utomhusytan delvis av den omedelbara närheten till Blackebergsstråkets parkrum.

Samfundet S:t Erik ställer sig positivt till en ny förskolebyggnad i angiven placering under förutsättning att en bearbetning av volymen sker och att fasadgestaltningen utförs med kvalitet och respekt för områdets karaktär och kulturhistoriska värden.

Bromma Hembygdsförening

Anser att förskolebyggnaden är väl anpassad till parkstråket och till närliggande byggnader.

Stockholm Exergi

Ingen erinran.

Ellevio

Ingen erinran.

Skanova AB

Ingen erinran.

Stadsbyggnadskontorets ställningstagande

Friyta

Se kontorets bemötande under rubriken Friyta s.15-16.

Kulturmiljö

Se kontorets bemötande under rubriken Kulturmiljö s.16.

Sakägare enligt fastighetsförteckning

Sakägare 1

De senaste åren har det skett en vulgär förtätning i Blackeberg. Snart har varje grön plätt, berg och små skogsdungar förvandlats till

bostadshus. Det som en gång var en grön och stressfri miljö är nu på väg att bli förtätad till max.

På ritningen så syns det tydligt att det planerade bygget i Dansken 1 kommer ta upp en stor del av den nuvarande parken. Det blir ofrånkomligen ett stort intrång i parkrummet som idag används av otaliga personer per dag. Jag tror inte ni förstår den negativa stress som den här förstörelsen av parken indirekt eller direkt påverkar de boenden runtomkring samt alla de människor som dagligen promenerar där.

Parkerna i Blackeberg är de få gröna ytorna vi har kvar. När det nu ska börja byggas även på dem, då är all respekt förlorad för Blackebergsborna. Jag trodde parkerna var heliga men tydligen inte. Jag förstår självklart att barnen måste ha sin förskola men varför måste en hel park förstöras? Förslaget är respektlöst och nonchalant mot de människor och djur (det bor två harar i parken precis där bygget är planerat) som lever i Blackeberg.

Övriga, ej sakägare

Övrig boende 1

Naturvärden bör inventeras för att kunna säkerställa tillräckligt stor friyta till barnen/göra avvägning. Planarkitekten bör sannolikt skilja på naturvärden och rekreationsvärden då området främst troligen har höga rekreationsvärden och inte naturvärden. En inventering bör givetvis göras. Det är inte säkert att potentiellt höga naturvärden behöver avskiljas från förskolegården eftersom eventuella naturvärden sannolikt kopplas till träden och inte till den gigantiska gräsytan som finns i området. Detta bör diskuteras med ekolog. Avvägningen mellan naturvård och friyta bör eventuellt göras i en miljökonsekvensbeskrivning som stöd för beslutet och eventuella åtgärder, för en kan inte utesluta risk för betydande miljöpåverkan på antingen sociala värden (friyta) eller naturvärden i nuläget. Visar en naturvärdesinventering att förskolegården kan ta ytterligare utrymme i anspråk så föreligger inte längre risk för betydande miljöpåverkan.

Övrig boende 2

Den nya förskolan är för stor för den avsedda tomten. Därför blir förskolegården för liten för sitt syfte och därför blir byggnaden fel för området, både i placering och i byggnadstyp. Det vore bättre att göra två mindre förskolor, eller att hitta en lämpligare plats för en stor förskola som denna.

Friyta

Gården till förskolan är för liten för så många barn.

Cirka 14 kvadratmeter friyta per barn på gården är mindre än hälften av rekommendationerna om 40 kvadratmeter per barn från Boverket. De tre förskoleavdelningar som ska inhysas i den nya skolan, nuvarande Vinjegatan 32-33, har en sammanlagd gårdsyta som är nästan 3 gånger så stor som den nya förskolan ska ha. Alltså ska barnen som flyttar till den nya förskolan få en tredjedels gårdsyta mot vad de har idag. Hur tänker ni där? Är ni inte intresserade av att åtminstone försöka följa boverkets rekommendationer som ju är utvecklade för barnens bästa?

Kulturmiljö

Den nya förskolan avviker från och krockar med kulturhistoriskt känslig bebyggelse och park. Den nya förskolans byggnadsvolym ska underordna sig den kulturhistoriska bebyggelsen i området står det i planbeskrivningen. Detta gäller inte enbart byggnadens höjd. Det nya huset är lägre än intilliggande smalhus men nästan dubbelt så brett. Dessutom har smalhusen intill förskjutna byggnadsvolymer vilket ger ett nättare intryck, den nya huskroppen har en helt rak långsida. Den breda gaveln, det stora sadeltaket och den raka byggnadskroppen ger huset proportioner av en lada, en byggnadstyp som inte finns i Blackeberg och som avviker avsevärt från den befintliga bebyggelsen. Att byggnaden ska ha fasad av cembritskivor är inte passande då det inte har någon förankring i områdets arkitektur, vilket bör beaktas.

Byggnadens placering/storlek

Placeringen av byggnaden blir för inkräktande på befintligt parkstråk och bör ligga en bit in från gång och cykelstig för att vara passande för området. Parkområdet intill den tänkta tomten används inte aktivt av folk i området och eventuellt skulle mer parkmark kunna tas i anspråk för en större förskolegård anser jag. I grunden är förskolan för stor för platsen och hela projektet bör tänkas över en runda till.

Stadsbyggnadskontorets ställningstagande

Byggnadens placering

Beträffande synpunkt från boende om byggnadens placering och förhållande till parkstråket, så måste byggnaden enligt stadsbyggnadskontoret dels beakta möjligheten för personer med nedsatt rörelseförmåga att kunna angöra förskolefastigheten inom ett acceptabelt avstånd enligt gällande föreskrifter och allmänna råd (BBR 2011:6). Dels placeras byggnaden för att möjliggöra så stor friyta som möjligt söder om byggnaden, med hänsyn till att gårdsyta norr om byggnaden inte utgör disponibel friyta. Byggnadens nuvarande placering innebär således ett effektivt

nyttjande av marken, vilket minimerar intrånget i Blackebergsstråket.

Stadsbyggnadskontoret bedömer sammantaget att den planerade förskolebyggnaden av flera anledningar inte är lämplig att placera längre söderut inom planområdet.

Minskat parkområde

Stadsbyggnadskontoret är medvetet om att Blackebergsstråket som stadsdelspark har höga rekreativvärden för de boende i stadsdelen, och har förståelse för att ianspråktagande av delar av parkområdet uppfattas negativt.

I Blackeberg finns ett behov av förskoleplatser. Enligt översiktsplanen är det angeläget att skapa plats för nya skolor och förskolor i stadsdelen. Det har under en längre tid pågått skolverksamhet inom fastigheten Dansken 1 som är strategiskt belägen intill Blackebergsskolan, ligger avskilt från biltrafik samt har närhet till kollektivtrafik och till Blackebergsstråket. Kontoret gör bedömningen att platsen är lämplig för förskoleverksamhet genom utökning av byggrätt och förskolegård. Detta möjliggör en omDispositionering av skol- och förskoleverksamheter vid Blackebergsskolan samt skapar en bättre förutsättning för en renodlad verksamhet för såväl skolan och förskolan.

Förskolans gårdsyta har avvägts mot intresset att bevara Blackebergsstråkets värden. Kontoret bedömer att utökningen av förskolegården kan ske utan att den negativa påverkan på Blackebergsstråket blir påtaglig.

Undersökning om betydande miljöpåverkan

Stadsbyggnadskontoret bedömer liksom länsstyrelsen att detaljplanens genomförande inte innebär sådan betydande miljöpåverkan som avses i 6 kap. miljöbalken, och avser därför inte ta fram en miljökonsekvensbeskrivning inom ramen för planarbetet. Kontoret bedömer att den fördjupade analysen (Nyréns, 2018) i kombination med framtagna trädinventering utgör tillräckligt underlag för avvägningen mellan friyta och park.

Friyta

Se kontorets bemötande under rubriken Friyta s.15-16.

Kulturmiljö

Se kontorets bemötande under rubriken Kulturmiljö s.16.

Stadsbyggnadskontorets sammanvägda ställningstagande

I Blackeberg finns behov av fler förskoleplatser. Planförslaget möjliggör att skol- och förskoleverksamheter vid Blackebergsskolan kan omdisponeras och utökas. Kontoret anser att platsen är lämplig för förskoleverksamhet då det ligger nära kollektivtrafik, har direkt koppling till Blackebergsstråket som rekreationsområde samt ligger avskilt från biltrafik.

Från inkomna synpunkter har en intressekonflikt identifierats mellan en utökning av förskolegårdens friyta och bevarandet av Blackebergsstråkets natur- och rekreationsvärden.

En intressekonflikt har även identifierats gällande förskolans byggnadsvolym och gestaltning i relation till omgivande bebyggelse.

Stadsbyggnadskontoret bedömer att förskolebyggnadens placering och utformning är lämplig med hänsyn till områdets bebyggelsekaraktär. Kontoret anser även att utökningen av den befintliga förskolegården är lämplig, då gården framförallt utökas åt öster och då är förenlig med Blackebergsstråkets natur- och rekreationsvärden.

Övriga inkomna synpunkter berör i huvudsak frågor om dagvatten, översvämning, ledningar, träd, angöring och parkering samt föroreningar.

Med anledning av de synpunkter som framförts under samrådet kommer följande frågor att studeras vidare:

- Föroreningar i mark och grundvatten
- Dagvattenhantering
- Översvämning
- Förskolegårdens friyta
- Detaljplanens byggrätt
- Ledningar
- Angöring och parkering
- Övriga redaktionella förtydliganden

Vidare bedömer kontoret att de inkomna synpunkterna kan hanteras och studeras vidare i det fortsatta arbetet. Till granskningen justeras planhandlingarna i huvudsak beträffande översvämning, dagvattenhantering, föroreningar och byggrätt samt genom redaktionella förtydliganden.

Karin Norlander
planchef

Maria Borup
stadsplanerare